

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง การเปิดรับสื่อกับการตัดสินใจท่องเที่ยวต่างประเทศของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษากำหนดรายละเอียดในเรื่องของวิธีการศึกษา ลักษณะประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล เทคนิคการให้คะแนนและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล และให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้กรอกแบบสอบถามเอง (Self-administered Questionnaire)

ลักษณะของประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีความสนใจและ/หรือมีประสบการณ์เดินทางไปต่างประเทศ ในช่วงเวลา 3 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2550-2552) และมีอายุ 15-70 ปี ซึ่งจากสถิติจำนวนประชากร ปี พ.ศ. 2551 พบว่า ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครมีจำนวนทั้งสิ้น 5,710,883 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane เพื่อกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยผู้ศึกษากำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ระดับ 95% และยอมรับให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ $\pm 5\%$ พบในกรณีที่ประชากรมีขนาดมากกว่า 400,000 คนขึ้นไป ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

$$\text{สูตรของ Taro Yamane: } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ n = จำนวนตัวอย่าง

e = ค่าความคลาดเคลื่อนจากการประมาณค่า คือ 0.05

N = จำนวนประชากรในการศึกษา

$$\text{แทนค่าตามสูตรได้ดังนี้ } n = \frac{5,710,883}{1 + (5,710,883 \times 0.05^2)}$$

$$N = 399.972$$

จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของ Taro Yamane ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นจำนวน 399.972 คน ดังนั้นการศึกษานี้ จึงใช้ขนาดตัวอย่างจำนวน 400 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเป็นไปตามโอกาสทางสถิติ (Probability) และไม่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ (Non-Probability) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling)

ขั้นตอนที่ 1 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) ด้วยการจับฉลากเลือกเขตต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ จากทั้งหมด 50 เขต มา 10 เขต คือ

1. เขตพระนคร
2. เขตบางกอกน้อย
3. เขตบางพลัด
4. เขตสาทร
5. เขตยานนาวา
6. เขตโพงพาง
7. เขตห้วยขวาง
8. เขตตลิ่งชัน
9. เขตปทุมวัน
10. เขตจตุจักร

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มแบบกำหนดจำนวนตัวอย่าง จากเขตทั้ง 10 เขต โดยการกำหนดให้พื้นที่ดังกล่าวมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างพื้นที่ละเท่า ๆ กัน คือ เขตละ 40 คน

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการสอบถามเจาะจงกลุ่มตัวอย่างในลักษณะ Screening Question ซึ่งเป็นคำถามว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจหรือได้เดินทางไปต่างประเทศในช่วงสามปีที่ผ่านมาหรือไม่ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตรงกับความต้องการในการศึกษาเรื่องการเปิดรับสื่อกับการตัดสินใจท่องเที่ยวต่างประเทศของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 400 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาคั้งผู้ศึกษากำหนดให้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม 2552 ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2552 โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Source) โดยผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยตรง 400 ตัวอย่าง เพื่อให้ได้ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมการท่องเที่ยวต่างประเทศ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ และปัจจัยการตัดสินใจท่องเที่ยวต่างประเทศ โดยทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 15 ตุลาคม 2552 ถึงวันที่ 15 ธันวาคม 2552

เครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 16 ข้อ ซึ่งมีทั้งคำถามแบบปลายปิด (Close-ended Question) แบบมีตัวเลือก คำถามปลายเปิด (Open-ended Question) และคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งโครงสร้างคำถามออกเป็น 4 ส่วนดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ (Demographics) ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวต่างประเทศ เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวต่างประเทศของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ รูปแบบการเดินทาง วัตถุประสงค์ของการเดินทาง อุปสรรคสำหรับการเดินทาง เป็นคำถามประเภทมีคำตอบให้เลือก และปัจจัยด้านแหล่ง

ท่องเที่ยว เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) คือ ให้กลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวอยู่ในระดับใด 5 ระดับ คือ มีผลมากที่สุด มีผลมาก มีผลปานกลาง มีผลน้อย และมีผลน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเพื่อการท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ความถี่ในการเปิดรับข่าวสารผ่านสื่อชนิดต่าง ๆ แหล่งข้อมูล และสื่อที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยว เป็นคำถามประเภทมีคำตอบให้เลือก และมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) คือ ให้กลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความถี่ในการเปิดรับข่าวสารเพื่อการท่องเที่ยวในระดับใด 5 ระดับ คือ มาก ค่อนข้างมาก ปานกลาง ค่อนข้างน้อย น้อย

ส่วนที่ 4 ปัจจัยการตัดสินใจเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ คำถามเกี่ยวกับปัจจัยเพื่อการท่องเที่ยว ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยว เป็นคำถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) คือ ให้กลุ่มตัวอย่างแสดงระดับความเห็นต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวในระดับใด 5 ระดับ คือ สำคัญมากที่สุด สำคัญมาก สำคัญปานกลาง สำคัญน้อย และสำคัญน้อยที่สุด

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม ก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปทำการเก็บข้อมูลจริง คือ

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามไปปรึกษาและขอคำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำรายงานโครงการเฉพาะบุคคล เพื่อพิจารณาถึงโครงสร้างของแบบสอบถาม (Construct Validity) ในแบบสอบถามว่ามีความเหมาะสมชัดเจนของถ้อยคำภาษาตรงตามประเด็นการศึกษา และสัมพันธ์สอดคล้องกับแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา ตลอดจนวัตถุประสงค์ของการศึกษาหรือไม่

จากนั้นจึงนำแบบสอบถามไปทดสอบก่อนการใช้จริง (Pre-Test) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วจึงจะนำไปทดสอบหาค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามต่อไป

2. การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ผู้ศึกษาจะนำแบบสอบถามที่ทดสอบความเที่ยงตรง แล้วจึงทดสอบก่อน (Pre-Test) เพื่อหาค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ซึ่งในการทดสอบความน่าเชื่อถือนั้นจะเลือกคำนวณเฉพาะส่วนของแบบสอบถามที่สามารถนำมาตีค่า

เป็นคะแนนได้ สำหรับการหาค่าความน่าเชื่อถือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ จะใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ซึ่งมีสูตรการหาค่าความเชื่อมั่นดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ α คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อถือได้ของเครื่องมือที่ใช้ในการวัด

n คือ จำนวนข้อความของแบบสอบถามทั้งหมดที่ใช้วัด

S_i^2 คือ ค่าแปรปรวนของคะแนนที่วัดได้ในแต่ละข้อ

S_t^2 คือ ค่าแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อจากผู้ตอบแต่ละคน

ผลจากการคำนวณหาค่าความน่าเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม ค่า Reliability มีค่าเท่ากับ 0.874 จากผลดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นผลของการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นโดยรวมซึ่งผลออกมาถือว่าเป็นแบบสอบถามที่มีความน่าเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับได้ ผู้ศึกษาจึงใช้แบบสอบถามนี้ไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

เกณฑ์การให้คะแนนตัวแปร

ในส่วนที่เป็นคำถามปลายปิดที่เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการวัดระดับความคิดเห็น ผู้ศึกษา กำหนดคะแนนคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามโดยตั้งเกณฑ์การวัดตามแบบของ Likert Scale โดยมีมาตราวัด 5 ระดับ ดังนี้

ผู้ศึกษาได้ตั้งเกณฑ์การให้คะแนนในการวัดตัวแปร ดังต่อไปนี้

1. การท่องเที่ยวต่างประเทศ เกี่ยวกับปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว ที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยว ให้ความคิดเห็นในระดับต่าง ๆ และกำหนดค่าคะแนนไว้ที่ 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	5	คะแนน
มาก	หมายถึง	4	คะแนน
ปานกลาง	หมายถึง	3	คะแนน
น้อย	หมายถึง	2	คะแนน
น้อยที่สุด	หมายถึง	1	คะแนน

ระดับของความคิดเห็นที่มีต่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ เกี่ยวกับปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว จะนำมาหาค่าเฉลี่ย และแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ของระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

ค่าคะแนนเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 4.21-5.00	หมายถึง	มีผลมากที่สุด
ค่าคะแนนเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 3.41-4.20	หมายถึง	มีผลมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 2.61-3.40	หมายถึง	มีผลปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 1.81-2.60	หมายถึง	มีผลน้อย
ค่าคะแนนเฉลี่ย อยู่ระหว่าง 1.00-1.80	หมายถึง	มีผลน้อยที่สุด

2. การเปิดรับสื่อเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ จะเป็นการวัดความถี่ในการเปิดรับข่าวสารผ่านสื่อชนิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวต่างประเทศของผู้ตอบแบบสอบถาม และกำหนดค่าคะแนนไว้ที่ 5 ระดับตามปริมาณความถี่ต่าง ๆ ดังนี้

มาก	เท่ากับ	5	คะแนน
ค่อนข้างมาก	เท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
ค่อนข้างน้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
น้อย	เท่ากับ	1	คะแนน

คะแนนความถี่ในการเปิดรับข่าวสารผ่านสื่อแต่ละสื่อ จะนำมาหาค่าเฉลี่ย และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรการเปิดรับข่าวสารในแต่ละสื่อดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

คะแนนระหว่าง 4.21-5.00	หมายถึง	การเปิดรับมาก
คะแนนระหว่าง 3.41-4.20	หมายถึง	การเปิดรับค่อนข้างมาก
คะแนนระหว่าง 2.61-3.40	หมายถึง	การเปิดรับปานกลาง
คะแนนระหว่าง 1.81-2.60	หมายถึง	การเปิดรับค่อนข้างน้อย
คะแนนระหว่าง 1.00-1.80	หมายถึง	การเปิดรับน้อย

3. ปัจจัยการตัดสินใจท่องเที่ยวต่างประเทศ โดยการให้ความคิดเห็นในระดับต่าง ๆ และกำหนดค่าคะแนนไว้ที่ 5 ระดับ ดังนี้

มาก	เท่ากับ	5	คะแนน
ค่อนข้างมาก	เท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน

ค่อนข้างน้อย เท่ากับ 2 คะแนน

น้อย เท่ากับ 1 คะแนน

ระดับของความคิดเห็นที่มีต่อปัจจัยการสื่อสารการตลาดเพื่อการท่องเที่ยวต่างประเทศ จะนำมาหาค่าเฉลี่ย และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยต่อปัจจัยการสื่อสารการตลาด ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

คะแนนระหว่าง	4.21-5.00	หมายถึง	การเปิดรับมาก
คะแนนระหว่าง	3.41-4.20	หมายถึง	การเปิดรับค่อนข้างมาก
คะแนนระหว่าง	2.61-3.40	หมายถึง	การเปิดรับปานกลาง
คะแนนระหว่าง	1.81-2.60	หมายถึง	การเปิดรับค่อนข้างน้อย
คะแนนระหว่าง	1.00-1.80	หมายถึง	การเปิดรับน้อย

การประมวลผลข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้ศึกษาจะทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลในส่วนแบบสอบถาม และทำการลงรหัส (Coding) จากนั้นจึงนำผลข้อมูลไปประมวลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ โดยใช้สถิติวิเคราะห์เชิงบรรยาย (Descriptive Analysis) เพื่อแจกแจงความถี่ (Frequency) แสดงแบบตารางร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายข้อมูล